

GRONINGER SUCCULENTEN PRAAT

Cactusclub
Groningen en
Ommelanden

Oktober 2024

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter:	Piet Kamminga, 0594-511922, kamminga.pa@outlook.com
Vicevoorzitter:	Henk Wolven, 06-20616337, henkwolven0@gmail.com
Secretaris:	Veroniek Bicknese, 0595-491598, veroniekbicknese@planet.nl
Penningmeester:	Coby Keizer-Zinsmeester, 0598-395128, keizer.zinsmeester@ziggo.nl
Bestuurslid:	Jaap v.d. Woude, 06-53150590 j.vdwoude@home.nl

Contactpersonen:

Afgevaardigde algemene verg.:	Coby Keizer-Zinsmeester, 0598-395128
Bibliotheek:	Piet Kamminga, 0594-511922
Interviewcommissie:	Marijke Bouwmeester, 0592-613317
Oldenburg:	Piet Kamminga, 0594-511922
Website:	Thea Kamminga, 0594-511922

Foto omslag: Ariocarpus retusus, Coby Keizer-Zinsmeester

Kopij voor Groninger Succulenten Praat inleveren bij:
Coby Keizer-Zinsmeester, 0598-395128, keizer.zinsmeester@ziggo.nl.

De jaarlijkse contributie is voor leden € 15,- en voor gezinsleden € 7,50.

Deze kan worden gestort op IBAN NL63INGB0003742116 t.n.v.

Succulenta afd. Groningen en Ommelanden, Westeind 96, Zuidbroek.

Er bestaat tevens de mogelijkheid om **sponsor** te worden van onze afdeling, de sponsorbijdrage dient minimaal € 15,- per jaar te bedragen.

De afdelingsbijeenkomsten worden, tenzij anders vermeld, iedere derde maandag van de maand gehouden in de zaal van de buurt- en speeltuinvereniging Selwerd, Elzenlaan 72 te Groningen (tel. 050-5711354).

Beste leden,

Hierbij willen wij jullie uitnodigen voor de clubavond op maandag 21 oktober 2024 in de zaal van de buurt- en speeltuinvereniging Selwerd, Elzenlaan 72 te Groningen. Aanvangstijd: 19:30 uur.

Programma:

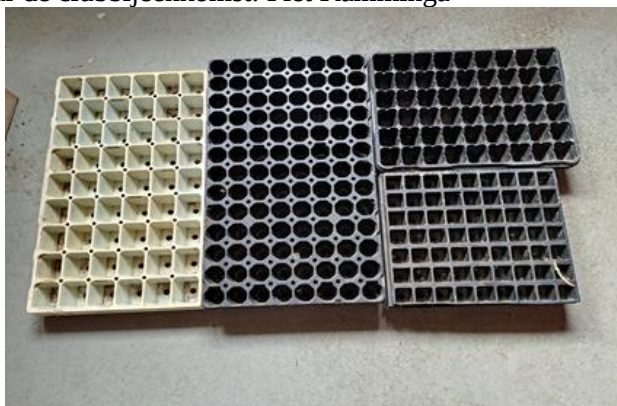
- Opening.
- Mededelingen en ingekomen stukken.
- Verslag van de bijeenkomst 16 september 2024.
- Lezing door Rikus van Veldhuisen over Tanzania 2024.
- Pauze. Verloting planten van Wolter ten Hoeve.
- Vervolg lezing Rikus van Veldhuisen.
- Rondvraag.
- Sluiting om 22.30 uur.

Activiteiten binnenkort:

18 november: Lezing Piet Kamminga, vakantie in Zuid Afrika in 2021, deel 3.

Aanbod

Wie kan ik een plezier doen met deze verspeenplaten? Van die witte heb ik er 2 en van de rest 4. Heb je er belang bij, laat het dan even weten, dan kan ik ze meenemen naar de clubbijeenkomst. Piet Kamminga

De herfst is in volle gang en dat hebben we geweten, harde wind, veel regen afgewisseld met ook weer zonnige perioden. De temperaturen wisselen ook van redelijk warm voor de tijd van het jaar tot al heel koud. Vannacht voor het eerst ijs op de eenruiters. We moeten al regelmatig iets bij verwarmen want in de kleine kas was de temperatuur al eens naar 3° C gezakt en de planten daar zijn nog in volle bloei. In de grote kas zijn de temperatuur schommelingen minder groot. Als ik dit schrijf is het 12 oktober maar er bloeien nog aardig wat soorten zoals nog een paar Ariocrussen, veel lithopsen, Turbinicarpussen, Crassula's etc.

1

2

3

4

Dit jaar was er iets bijzonders aan de hand, namelijk alle Ariocarpus soorten bloeiden tegelijk in de laatste week van september. De normale volgorde van bloeien is vaak eerst *A. bravoanus* ssp. *hintonii* meestal begin september, gevolgd

door *A. kotschoubeyanus* die ook meestal vroeg bloeit. Eind september beginnen de *A. retusus*, *A. fissuratus* en *A. trigonus* te bloeien zoals nu ook het geval was. Pas daarna komen *A. horcheckii*, *A. agavoides* en *A. scaphiostriis* als laatste in bloei meestal in de tweede helft van oktober. Een gelukje was dat ook de vier *A.confusus* planten (5,6,7,8) tegelijk bloeiden en ik deze eens goed kon bestuiven.

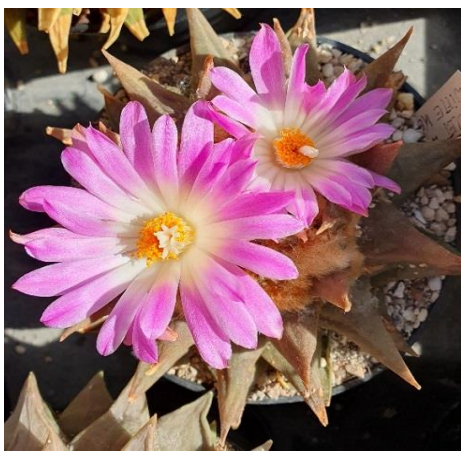
5

6

7

8

Al jaren zien die vier *A.confusus* planten eruit alsof ze op sterven na dood zijn maar wonderlijk genoeg bloeien ze ieder jaar fantastisch maar meestal wel op verschillende tijdstippen. Gelukkig geven een aantal Ario's nog wel weer een tweede of derde bloem zodat er de komende week ook nog wel iets is te zien in de kas. Verscheidene Afrikaanse succulente planten beginnen pas in het najaar te bloeien of leven in het najaar weer op omdat ze in de zomer niet van de warmte in de kas houden zoals de *Plectranthus ernstii* (9). Deze plant is genoemd naar

Ernst van Jaarsveld, heeft als bijnaam bonsai munt, de plant komt oorspronkelijk voor in Zuid-Afrika en behoort tot de familie van de lipbloemigen. De bladeren zijn vlezig en behaard en hebben een opvallende geur die ik heel aangenaam vind. De stengels verharderen op den duur en zien er dan houtachtig uit (10). De bloeiwijze groeit in de vorm van een aar met kleine paarse bloemen (11), deze zijn eetbaar en hebben een zoete smaak.

9

10

11

Ook *Bulbine natalensis* (12) bloeit nog volop. Deze plant komt oorspronkelijk voor in Zuid-Afrika en heeft een zeer groot verspreidingsgebied, van Oost-Kaap tot West-Kaap. De Afrikaanse naam is wildkopieva. De plant kan temperaturen tot -5°C verdragen. Het is een droogte bestendige, groen blijvende plant met zachte, vlezig, puntige, helder groene bladeren die vanuit de basis een rozet vormen. De bloeiwijze is compact, aarvormig en de bloemen zijn geel, stervormig en groeien dicht op elkaar. Er zijn steeds maar een paar bloemen open. Extracten van wortels, blad en bloem worden gebruikt voor medicinale doeleinden.

12

13

14

In de kleine kas staat mijn Lithops verzameling die zich dit jaar tamelijk heeft uitgebreid. De kleine vetplantjes staan momenteel volop te bloeien met voornamelijk gele en witte bloemen. Lithops behoren tot de familie van de mesembryanthemums, ze komen voor in Zuid-Afrika, maar ook in Namibie. Ze hebben een zeer groot verspreidingsgebied, van de Zuid-Kaap in Zuid-Afrika tot het noorden van Namibie en ter hoogte van de Oranje rivier, van Alexander baai aan de westkust tot zeer ver naar het oosten bij Johannesburg. Lithops betekent steenachtig, ze groeien vaak op rotsachtige gravelhellingen of in kwartsvelden. De kleur van de plantjes komt vaak overeen met de kleur van het gesteente waarin ze groeien. Lithops hebben echt mijn hart gestolen, er is een grote verscheidenheid aan soorten, ze zijn er in vele mooie kleuren en hebben vaak een interessante tekening op de blaadjes (15,16,17,18,19,20). Ook zijn ze niet moeilijk in de verzorging, in het groei seizoen regelmatig een beetje water en af en toe wat voeding. Van half oktober tot half april gewoon droog laten staan bij een koele temperatuur tot 5° C. Ze kunnen vele jaren oud worden.

15. *L.bromfieldii mennellii*

16. *L.lesliei albinica*

17. *L.lesliei rubrobrunea*

18. *L.fulviceps aurea*

19. *L.otzeniana*

20. *L.verruculosa glabra*

De Lithopsbloemen gaan pas in de middag om vier uur open en bij het donker worden vouwen de bloemen zich weer dicht. Foto 21 geeft de toestand weer om drie uur in de middag en foto 22 toont de open bloemen om vier uur in de middag. Op foto 23,24,25 en 26 is het bakje te zien met 4 plantjes van Lith. lesliei venteri. Op 18/9 kon ik voor het eerst knopjes zien verschijnen, op 24/9 kwamen ze verder (23), op 28/9 de eerste bloei (24), op 2/10 meer bloei (25) en op 6/10

21

22

23

24

25

26

alle bloemen open (26). Op 12/10 waren alle bloemen uitgebloeid. Die 8 bloemen zijn wel allemaal bestoven, hopelijk kan ik er een hoeveelheid zaden van winnen.
Coby Keizer-Zinsmeester

Herhaalde oproep Activiteit December 2024

Beste allemaal,

In de vorige GSP is voorgesteld om voor een van onze clubavonden een reeks korte voordrachtjes te hebben door onze leden zelf, over zijn of haar planten en/of hobby . We hebben december dit jaar wat ruimte, één of anderhalf uur, daarvoor vrij. Het idee is om een foto in te sturen, die geprojecteerd wordt en er in 5 of 10 minuten wat over te zeggen of er een verhaaltje bij te vertellen. Het kan over elk willekeurig hobby-gerelateerd onderwerp zijn: een bijzondere plant, herinneringen, een groei of zaai-probleem, wat ook.

Ikzelf wil iets kwijt over een paar al oude *Notocactus warasii*'s, die ik al meer dan 25 jaar heb. Het zal iets zeggen over hoe ik mijn hobby beleefdetoen en hoe ik er nu mee omga. De foto die ik wil gebruiken is deze. Een heel gewone plant dus, maar wel met historie.

We hebben nog niet zoveel aanmeldingen gehad. Ik wil jullie daarom nog eens uitnodigen om mee te doen en ook een foto toe te sturen. Ik zal hem dan in een powerpoint presentatie zetten en op de clubavond in december heb je dan de gelegenheid om er wat over te vertellen. Mijn mailadres is j.vdwoude@home.nl . Als er vragen zijn stuur me een bericht of bel me 0653150590. Ik ben nog steeds benieuwd en geloof dat het heel leuk kan worden.

Jaap van der Woude

Verslag van de bijeenkomst maandag 16 september 2024

Opening.

Aanwezig: 28 personen incl. Wiebe Bosma

Piet heet iedereen welkom.

Ook zijn we blij dat Harmien weer aanwezig is.

Mededelingen en ingekomen stukken.

Berichten van leden: Veroniek vertelt dat Marijke Bouwmeester gebeld heeft. Het gaat niet zo goed met Ton.

Verder vertelt Henk Wolven, dat er volgend jaar een tweedaagse conferentie wordt gehouden van de Euphorbiacclub op 24 en 25 mei. Hou de datum in de gaten! Dit vindt plaats in Meise, waar ook een botanisch tuin is.

Email van Geeske en Douwe Oosterhuis. Zij komen niet vaak op de bijeenkomsten, maar blijven goed op de hoogte door de GSP te lezen.

Jaap vraagt nogmaals om een foto in te leveren voor december, zie GSP van september.

In GSP stond ook het verslag over de Opendag. Vraag aan allen: gaan we dit volgend jaar weer doen? Iedereen vindt dit prima. Ook een goed idee is het in de KuaS te melden.

Planning voor volgend jaar: graag melden aan Piet als je volgend jaar planten voor de verloting wil meenemen.

Verslag van de bijeenkomst 23 mei 2024.

Er zijn geen opmerkingen.

Lezing door Wiebe Bosma over Madagaskar deel 1.

Wiebe is ongeveer 6 jaar geleden naar Madagaskar geweest. Vanuit het vliegtuig bij aankomst zag je allemaal groene velden. Die kant van Madagaskar is erg groen vanwege de regen. Madagaskar is groter dan Frankrijk. Maar vrij dun bevolkt. De oorspronkelijke bevolking komt uit Zuidoost Azië en een deel uit Afrika. De hoogste berg is zo'n 3000 meter hoog. De neerslag is ook belangrijk. De noordoostzijde ontvangt wel 2x zoveel neerslag als Nederland. In het Zuidwesten is het nogal droog. De vetplanten vind je voornamelijk meer in het westen.

Wat maakt Madagaskar nou zo interessant. Het heeft 13.000 plantensoorten. 89 % komt alleen maar op Madagaskar voor. Dat geldt net zo voor de dieren, 92% daarvan komt alleen maar op Madagaskar voor.

Het gezelschap van Wiebe heeft die reis 4200 km afgelegd. Een groot deel ging over zodanig slechte wegen dat Wiebe er rugklachten van had. Overal onderweg zie je kleine handelaren met groente en fruit. Vlees hangt gewoon buiten. De eerste dag op het terras zittend scoorde Wiebe al een kameleon (1).

De ossenkar is daar echt nog het lokale vervoermiddel voor allerlei vrachten. We zien al de bekende Christusdoorn. Daarna wat rijstvelden. Het grootste deel van de reis hebben ze accommodaties op de gok gevonden. Alleen de eerste hut hadden ze besproken. Ze bezochten een natuurgebied in het Noordoosten, waar een zeer

zeldzame lemurensoort voorkwam: de Indri (2). Vanuit dat park konden ze ook een nachtexcursie doen en we zien een aantal nacht actieve dieren. Zoals een mini

kameleon en een nachtkikker. Die kun je dus alleen maar met een gids zien, want je ontdekt ze zelf niet. Een andere excursie met gids overdag zagen ze halfapen

en een gekko die zo'n goede schutkleur had dat je deze zonder gids ook nooit had gevonden.

Reisgenoot Bob fotografeert een *Euphorbia primulifolia* (3). Het blad is als van een *Primula*. Met prachtige bloemetjes. Een *Aloe trachyticola* die vuurrood van kleur is. De meeste *Aloe*'s die op Madagaskar voorkomen zijn endemisch.

Volgende logeerplek was in een botanische tuin met een redelijk goede accommodatie. Daar spotte Wiebe een Kingfisher. Volgende bestemming was Ibity, weer een beschermd gebied. In een rand van een bergrug staat een hele grote kluit *Pachypodium brevicaule*. Heel

gedrongen op bijna kale rots. Dus bloedheet, ook al is het op ongeveer 1000 meter hoogte. Je ziet ook alle stadia van groei, bloei en vruchten door elkaar.

Aloe capitata. *Kalanchoe integrifolia* kan tot een boompje uitgroeien. Het blad is wit berijpt om oververhitting te voorkomen. *Aloe laeta*. In de natuur kan deze helemaal paars kleuren. In cultuur is die lastig. Wiebe heeft er ooit een gehad die ook gebloeid heeft. We zien die bloem. Ook endemisch is de *Aloe ibitiensis*. De *Aloe capitata* (4) kan wel 50 cm

grasachtigen overleven. Een *Kalanchoe tomentosa* met viltige blaadjes. De bloeiwijze verschijnt in Nederland niet zo gauw. *Cynanchum compactum* staat vol bloemen. Wiebe laat nog wat andere soorten planten zien: een Xerofyt met een leuk bloemetje en een op een Oleander lijkende *Gomphocarpus fruticosus*.

De normale manier om daar het land om te ploegen is met de ossenploeg (5). Op Madagaskar is Frans de voertaal, maar de gidsen spraken prima Engels. Dan komen ze in een gebied waar marmer voorkomt en de *Aloe cipolinicola* groeit alleen waar marmer voorkomt. In dat gebied groeiden ook wat orchideeën: *Eulophia livingstoniana*. En een Maagdenpalmsoort. Wiebe betrapt ook een hagedis die voorbij komt. Ze overnachten in de Marbre Auberge. De hoofdweg is onverhard en vol kuilen en plassen, zoals we op de foto's zien. Vervolgens komen ze in een gebied waar *Pachypodium densiflorum* (6) volop groeit. Een gezonde populatie met ook jonge plantjes en prachtig bloeiende exemplaren.

hoog worden. We zien er een van boven gefotografeerd, prachtige grijsblauwe bladeren met rood getande randen. Dan zien we ineens een paar Madagaskaregeltjes (*Tenrek*). Ook een nachtdiertje, maar de nachtwacht had er een paar voor Wiebe vastgehouden. *Aloe conifera* groeit op vrij kale granietrotsen, waar ook wel wat

De normale manier om daar het land om te ploegen is met de ossenploeg (5). Op Madagaskar is Frans de voertaal, maar de gidsen spraken prima Engels. Dan komen ze in een gebied waar marmer voorkomt en de *Aloe cipolinicola* groeit alleen waar marmer voorkomt. In dat gebied groeiden ook wat orchideeën: *Eulophia livingstoniana*. En een

Pauze.

Verloting van planten

Wil en Grietje de Boer.

Henk Wolven regelt de verloting.

Vervolg lezing Wiebe Bosma.

Een cactus op Madagaskar: *Rhipsalis baccifera*. De oorsprong van deze soort ligt in Zuid Amerika. Deze soort heeft een groot verspreidingsgebied. Hij komt niet allen op Madagaskar voor, maar ook in Afrika en wellicht in India. We zien boomgrote Aloe's. Ze gingen naar een gebied, waar het zeer heet was en weer vinden ze *Pachypodium brevicaule*. Heel compact en gedrongen.

Een *Euphorbia quartziticola*. Een klein plantje met een grote knol onder de grond. Ze zien boven de grond wat blaadjes en veel bloemetjes. Met prachtige bloei.

Een prachtig rood aangelopen *Kalanchoe synsepala*. Een gigantische Aloe met wel 3 tot 4 meter hoge bloeiwijze. *Aloe macroclada*. Even een giftige sprinkhaan

tussendoor. En wat kinderen onderweg. Er zijn veel bedreigingen voor de natuur. Men gebruikt veel hout om stenen te bakken. Om gebieden te ontginnen verdwijnen bossen. Ook branden kunnen uit de hand lopen. Het gevolg is dat het land erodeert en er niets meer kan groeien.

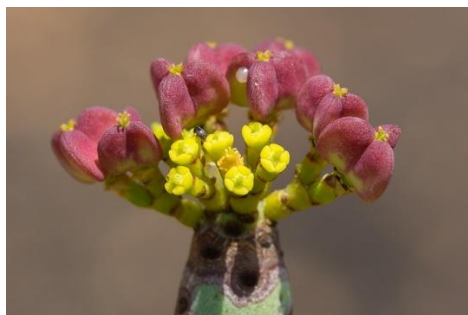
Aloe calcairophila (7), een kalk minnende kleine Aloe. Wiebe

laat een bloeiend exemplaar zien die hij in cultuur heeft. We zien een landschap met rotsen en daartussen rijstvelden. Een *Euphorbia leucodendron* met vruchtjes op de stammetjes. Een *Aloe cyrtophylla*, een soort die weer alleen op Madagaskar voorkomt. Hun gids van dat moment had in zijn tuin een eigen botanische verzameling. Ook in die tuin een spectaculair gekleurde kameleon. Een stukje naar het Noorden is een mooi gebied met wat heuvels. Echter daar vonden ze niets. Verderop *Aloe droseroides* (op zonnedauw lijkend) die ook weer alleen

daar groeit. Op dezelfde rots groeit *Aloe inexpectata*. Ook weer prachtig donkerblauw met purperrode randen. Een *Euphorbia leucodendron* met bloemen en vruchten. In de *Euphorbia* groeit een *Cynanchum luteifluens* die zich om de andere plant heen windt. Nog weer landschappen met *Euphorbia* en *Xerophyta* met op een bol lijkende bloei. Weer een

granietenhelling vol met Aloe conifera. Ook een Senecio soort (8) groeit daar. Een Aloe conifera nog wat dichterbij gefotografeerd. Zo zie je ook de tanden verspreid op het blad, niet alleen aan de randen. Op een kale helling weer Kalanchoe's. En tegen een andere helling een dorpje en weer wat rijstvelden. Volgens Wiebe zijn Malagassiërs de grootste rijsteters ter wereld. Op een van de mooiste hellingen konden ze wel uren rondwalen en planten bewonderen. Aloe deltoideodonta. Deze heeft groengele bladeren met speciale striata. Pachypodium densiflorum is waarschijnlijk de meest voorkomende Pachypodium op Madagaskar. Nog een Euphorbia (duranii? denkt Wiebe) met mooie gele bloempjes. Groeiwijze lijkt op Euphorbia milii. De Walking Kalanchoe (K. synsepala) vormt uitlopers en aan het eind van de uitloper vormt zich een nieuw plantje. Onvoorstelbaar hoe die planten in de volle zon overleven. Tussen wat planten en gras ontdekken ze een kleine slang. Euphorbia leucodendron volop in bloei en met spectaculaire vruchtjes(9).

9

10

Koeien spelen een heel belangrijke rol, niet alleen om te ploegen, maar ook in de religie. Nog een Euphorbia en een Senecio crassissimus die wat lijkt op een Kalanchoe. In dit gebied is de aarde roestbruin/rood. Niet goed voor de plantengroei. Veel kale rots. Een enorme grote Cynanchum perrieri vol bloemen tegelijk. Ook de vruchten zijn te zien. Er zat zelfs een gestreept kikkertje (10) op de stengel. Pachypodium densiflorum, Aloe acutissima (scherp spits toelopend blad) en een hagedisje. Als laatste foto van dit deel 1 laat Wiebe een foto zien, waar hij zelf opstaat, vrolijk wijzend naar iets wat hij leuk vindt. Omdat we deel 2 al hebben gehad (zie verslag in de GSP van oktober 2023) vertelt hij toch maar om welke plant het gaat. Stapelianthus decaryi.

Rondvraag. Geen vragen.

Sluiting om 22.30 uur.

Wiebe: van harte bedankt voor de lezing en meegenomen planten. Grietje en Wil ook bedankt voor de planten voor de verloting.

Veroniek Bicknese

Te Koop Aangeboden

- Het antischimmel middel te gebruiken bij het zaaien van succulenten.
Superol (Chinosol) 10 gram / 5,- euro,
- **Cactuspotjes terracotta kleur 5,5 cm, 100 stuks / 5,- euro**
- **Pennen, Staedtler permanent lumocolor 313-9 S (fijn),
watervast en lichtecht, 3,00 euro per stuk**

Vanaf nu kunnen wij geen BIMS meer verkopen !!!

Informatie bij Coby Keizer-Zinsmeester

Advertentie

UITNODIGING voor de trouwe lezer:

- kom eens langs bij Gerard Geling
- adres: De Akkers 10, 9636 CB Zuidbroek
- open alleen op afspraak
- bij voorkeur op woensdag
- dus even bellen of mailen
- 0622464630 of agavespecialist@online.nl

Gerard Geling